7. የብሔራዊ አንድነትና የምልከት /ሲምቦል/ ጥያቄ

7. 1. የዩክሬን ምሳሌ፣

በአቶ ኒኮላ ዡከቁ /በሉዛን ዩኒቨርስቲ ፕሮፌሰር
ሉዛን ስዊትዘርላንድ/ ገለጻ

የዩክሬን ሁኔታ በጣም የተለየ ነው:: ዩክሬን ራሱን የቻለ ብሔር፣ የራሱ ቋንቋና ግዛት ያለው ሆኖ ግን መንግሥት ኖሮት አያውቅም:: ዩክሬንን በሚመለከት መንግሥት የሌለው አገር ብሄር ብሎ መናገር ይቻላል:: ይህም ሆኖ ዩክሬን በ9ኛውና 10ኛው ክፍለ ዘመን መጥው የራሽያ መንግሥት የተመነሰሰበት አገር ነው::

ዛሬ የሶቪየት ኢምፓየር እየተገረሰሰ በሚሄድበት ወቅት የዩክሬንን ሁኔታ መከታተል በአንድ ብሄር ወደ ሙሉ ነጻነት እንዲን ሳይሆን ወደ አውቶኖሚ እንዴት እንደሚሸጋገር ለማየት ይጠቅማል::

በዩክሬን አንድ የተወሰነ ግዛት ወይም መሬት ላይ ገለጽ በሆነ ግዛት አንድ ብሔር "ማጆሪቲ" ሆኖ የሚኖርበት ሁኔታ አለ:: እንግዲህ በዚህ ሁኔታ እንዴት ነው ያለ አመጽና ደም መፋሰስ ከአንድ ብዙ ብሔር አቀፍ ኢምፓየር መላቀቅ የሚቻለው?

በታሪክ እንደታየው ከሆነ የአንድ ነጻ መንግሥት መቋቋም የረዥም ጊዜ ሂደት ውጤት ነው:: በዚህ ሂደት ውስጥ መውደቅ መነሳት አለ:: ለምሳሌ ዩክሬን በ1921—1922 ነጻ መንግሥት ማቋቋም ችላ ነበር:: ግን በተከተለው የኮሚኒስቶች አመጽ ይሽ ሙከራ በአጭሩ ተቋጨ::

አንድን ነጻ መንግሥት ለማቋቋም ታሪክ በሚያቀርበው አጋጣሚ ወይም እድል መጠቀም ማወቅ ያስፈልጋል:: ለመቶ ወይ ለሺህ ዓመታት ታፍኖ የቆየ ህልም ሊፈጸም የሚችልበት የታሪክ እድል ሲመጣ እሱን ማሳለፍ አያስፈልግም:: ዩክሬን በ1917 _1919 እንዲህ ዓይነት እድል ገጥሟት ነበር:: ይህ አጋጣሚ በማምለጡ ሁኔታው እንደገና ለብዙ ዓመታት ሳይመቻች ቀረ::

ዛሬ ደግሞ በሶቪየት ህብረት መእከላዊው ስልጣን ቁጥ እየሆነ በመሄዱ ያምለጠው የታሪክ አጋጣሚ እንደገና እየተከሠተ ነው:: ይህ አጋጣሚ ምናልባት ከአንድ ወይም ከሁለት ዓመት በላይ አይቆይ ይሆናል:: ለዚህ ነው የጆርጂያ፣ የበልቲክና የዩክሬን ህዝቦች በጥቂት ወራት ውስጥ ለብዙ ዘመናት ሲያልሙ የነበረውን ዓላማ ከሥራ ላይ ማወል የጀመሩት::

እንደዚህ ዓይነቱ እድል ሲገኝ ወዲያውኑ የፖለቲካ፣ የኢኮኖሚና የሶሻል እርምጃዎችን ወስዶ ሁኔታውን በማያዳግም ሁኔታ ለመቀየር መሞከር ያስፈልጋል::

እንግዲህ ነጻነትን ለማረጋገጥ እንደማንኛውም ህዝብ የዩክሬንም ህዝብ በባህል፣ በፖለቲካ፣ በኪነት ቀድሞ የተነጠቀውን ማንነትን ማረጋገጥ አለበት::

ዩክሬን ነጻነቷን ለመገንባት የተከተለቻው ስትራቴጂ ሀጉ በሚፈቅደው ዘዴ ሁሉ እየተጠቀመች ወደፊት መራመድን ነው:: በቅርቡ ይቺ አገር "የነጻነቷን" አንደኛ ዓመት አከበራለች:: ይህ ነጻነት የዛሬ ዓመት ህጋዊ በሆነ መንገድ ከሌሎች ብዙ ውሳኔዎች ጋር ተቀሳቅሎ ባለፈ አንድ አረፍተ ነገር ሲታወጅ ብዙም ሰው ልብ አላሳው:: ከዚያ ወዲህ ደግሞ በዚህ ውሳኔ መሠረት ቀስ በቀስ ነጻነቷን እያዳበረች ትገኛለች:: ለምሳሌ የዩክሬን ፓርላሜንት ካወጣቸው ህጎች አንዱ "ከሶቪየት ፓርላሜንት የጸደቀ ማንኛውም ህግ በዩክሬን

ከሥራ ላይ ሊውል የሚችለው በዩክሬን ፓርላማንት ከጸደቀ በኋላ ነው፡!" ይላል፡፡ ሶቭየት ህብረት ውስጥ ትርምስና ያልተረጋጋ ሁኔታ ስላለ፤ ይህ ህግ ሲወጣ ማንም የሚቃወም ኃይል አልነበረም፡፡ ከዚህ ቀጥሎ ደግሞ ዩክሬን የራሷን ገንዘብ ማተም ጀመረች፡፡ ከዚያ ደግሞ "ገለልተኛና ከኑክሌር መሣሪያ ነጻ ነን" ብሎ አወጀች፡፡

በዩክሬን ግዛት ውስጥ ሌሎች ብሄሮችና ህዝቦች አሉ፡፡ ይህ ሊያመጣ የሚችለውን ችግር ለመፍታት የዩክሬን ፓርላማንት "ማንኛውም በዩክሬን የሚኖር ሰው የዩክሬን ዜጋ የመሆን መብት ሲኖረው የዩክሬን ተወላጅ ያልሆኑ ደግሞ በተጨማሪ የራሳቸው ብሄር ዜጎች ሆነውም መቀበል ይችላሉ" የሚል ህግ አወጣ፡፡ በዚህ ህግ መውጣት የተነሳ በዩክሬን ከሚኖረው ህዝብ 20 ％ የሚሆኑት ሩስያውያን የነጻነትን ሃሳብ ያለ ችግር ተቀበሉት፡፡

የራሷ የሆነ መንግሥት ኖሯት የማታውቀው ዩክሬን ቀስ በቀስ በዚህ መልክ ነጻ መንግሥት ወደ ማቋቋም እያመራች ነው፡፡ በዚህ ሂደት ውስጥ እንግዲህ የብሔራዊ ህልውና ዋና መለያ ምንድነው? የዩክሬን ብሔራዊ ህልውና ምልክት በአወንታዊና በአሉታዊ ገጽታው መታየት አለበት፡፡

አሉታዊ ገጽታው ሌሎችን ተቃውሞ ከሌሎች ጋር ያለው ልዩነት ላይ አተኩሮ የሚደብር ነው፡፡ እዚህ ላይ በራሽያኖችና በሶቪየት ሥርዓት ላይ ያለው ጥላቻ ትልቅ ቦታ ይኖረዋል፡፡ እንደማንኛውም ህዝብ የዩክሬን ህዝብ የመከራ ዘመን ትዝታ አለው፡፡በስታሊን ዘመን ከፍተኛ ግፍ የተፈጸመበት ህዝብ ነው፡፡ ሆን ተብሎ በተቀነባበረ ርሃብ 6 ሚሊዮን ህዝብ ያለቀባት አገር ነች፡፡ ከዚህ ትዝታ ጋር በተያያዘ "የራሽያን ህዝብ ምን ጊዜም ይቅርታ አናደርግለትም" የሚል ስሜት አለ፡፡ የዩክሬን ህዝብ በቅርቡም ሌላ ግፍና በደል እንደደረሰበት ይሰማዋል፡፡ ይኸውም የሷ ግዛት ውስጥ በሚገኘው በቸርኖቢል የደረሰው የኑክሌር አደጋ ነው፡፡ ለዚህ አደጋ ተጠያቂው የብሬዥኔቭ ኮሚኒስት ፓርቲ ነው ተብሎ የሚገመት ስለሆነ ሌላው ቀርቶ ኮሚኒስቶች እንኳን ፓርቲያቸውን እየተው ወደ ዩክሬናዊ ብሄርተኛነት እንዲሻገሩ አርጓቸዋል፡፡

ግን ደግሞ የብሄራዊ ህልውናና የአንድነት ምልክት አሉታዊ ብቻ ሊሆን አይችልም፡፡ በአወንታዊ ምልክቶች ዙሪያ መገንባት አለበት፡፡ ይሄ ደግሞ ከዩክሬን ታሪክ፤ ባህል፤ ቋንቋ... የሚገኙትን መልካም መልካም ነገሮች በመቀበል፤ እነሱን የሚያንከባክብና የሚያዳብር ምልክት ነው፡፡ ከነጻነት ሂደት ጋር እንግዲህ ዓይነቱ ግንባታ ከእለት እለት እያየለ በመስኩ የተሃድሶ ንቅናቄ ሥር እየሰደደ እናያለን፡፡

2. የካምቦዲያ ምሳሌ፤

በአቶ ኑትዝ ናራንግ/ፕኖምፔን ካምቦዲያ/ ገለጻ

የዛሬዋ ካምቦዲያ ህብረተሰብ ስብርብሩ የወጣ ህብረተሰብ ነው፡፡ የፀጥታው መታወክና የመሪዎች መጥፋት መጪውን ጊዜ አጨልሞታል፡፡ ካለፈው ተቆራርጧል፡፡ የዛሬውን ችግሩን የሚፈታለት ኑሮውን የሚያስተዳድርለት ኃይል የለም፡፡ በመጪው ጊዜ ወደ ዘመናዊው ዓለም የሚገባበት መንገድ አልተከፈተለትም፡፡ በዚህ ሁኔታ የአጭር ጊዜ ዓላማ ተደርጎ መወሰድ ያለበት ወደ ባህላዊ ቅርጽ አትኩሮ እንደገና የሚቋቋምበትን ዘዴ መፈለግ መሆን አለበት፡፡

የካምቦዲያ ህብረተሰብ ህልውናውን ያረጋገጥ የነበረው በሁለት አቅጣጫ ተዋቅሮ ነበር:: የመጀመሪያው ህብረተሰቡ በአገዶሸ የተዋቀረበት የአደረጃጀት ስልት ሲሆን፤ በእኩልነትና ራሳቸውን ችለው በመንደሮች በሚኖሩ የቤተሰብ ስብሰቦች አንጻር የሚገለጽ ነው:: ሁለተኛው ደግሞ ከታች ወደላይ/ከላይ ወደታች የተዋቀረበት የአደረጃጀት ስልት ሲሆንይህ ደግሞ በእዝ ሰንሰለት አማካኝነት በፖለቲካና፤ በአስተዳደር መስክ የሚታይ አደረጃጀት ስልት ነበር:: ይህ አወቃቀር ከንጉሣዊው አገዛዝ ጋር በጥብቅ የተያያዘ አወቃቀር ሲሆን "ክሜር ሩዥ" የተከሉት መሪዎች ሥልጣናቸውን ለማደላደል በዚህ ዓይነቱ አወቃቀር ለመጠቀም ሞክረዋል::

ቀውስ በሌለበት ጊዜ እነዚህ ሁለት የአወቃቀር ስልቶች በትክክል ስለሚሠሩ ህብረተሰቡ ሚዛናዊ የሆነ አስተዳደር ይኖረዋል:: ቀውስ ሲመጣ ግን አንቅብቃውን እንደ ካንሠር ከቁጥጥር ውጭ የሚያድግበት ከዚህም ጋር ተያይዞ ሌላው የሚከስምበት አደገኛ ሁኔታ ይፈጠራል::

ዛሬ ባለው የቀውስ ሁኔታ ለምሳሌ በአንድ በኩል ህብረተሰቡ ዝግ በሆኑ የቤተዘመድ ስብሰቦች መልክ እየያዘ፤ ጠቅላላው ህብረተሰቡ የጋራ አድርጉ የሚቀበላቸው "ቫሌውስ" እየጠፉ ሲሄዱ በሌላ በኩል ደግሞ ተፍካካሪ የሆኑ የታጠቁ ኃይሎች በያለበት ሲጋው እና ያለን:: ህብረተሰቡ እንደገና እንዲገነባ ከፈለግን ከላይ የተጠቀሰውን ጥንድ የአወቃቀር ዘዴ ሚዛናዊ በሆነ ሁኔታ እንደገና መገንባት ያስፈልጋል::

በአገዶሸ የነበረውን የአወቃቀር ዘዴ ህልውና ለመስጠት የተከታተኑትን የገበሬ ቤተሰቦች እንደገና ማገጣጠም ለዚህም ከገጠር እየፈለሱ ከተማ የገቡትን መልሶ ገጠር እንዲቋቋሙ መርዳት ያስፈልጋል:: በዚሁ ደረጃ ገንዘብ ማውጣት አያስፈልግም:: ምክንያቱም ህብረሰቡ የተመሠረተው ከገንዘብ ውጭ በሚደረጉ ልውውጦች ላይ ነውና::

ከታች ወደላይ፤ ከላይ ወደታች የነበረውም የአወቃቀር ዘዴ እንደገና ከነተሟላ እዝ ሰንሰለቱ መደራጀት አለበት:: ይህንን ለማድረግ ነባር በሆኑ ምልክቶች ወይም "ሲምበል" በሰፊው መጠቀም ያስፈልጋል:: የካምቦዲያን አዲስ ዓመት አከባበር በሰፊው ማጉላት፤ ቤተመንግሥታትንና ገዳሞችን እንደሙዚየም ሳይሆን ለህዝቡ ማስተማሪያ እንደሚሆኑ አድርጉ ማደራጀት... ያስፈልጋል::

ሁለቱን ዘርፎች እንደገና ካዋቀሩ በኋላ በመሃከላቸው ያለውን መቋረጥ እንደገና ለመቀጠልና ለማገናኘት መሞከር ያስፈልጋል:: የህብረተሰቡ መሠረት በሆነው፤ የአገዶሸ አወቃቀርና አገሪቱን በሙሉ በሚወክለው ከታች ወደላይ ከላይ ወደታች አወቃቀር መሃከል በተለያዩ ደረጃዎች የሚሠሩ መዋቅሮች መገንባት ያስፈልጋል:: ከመንደር አንስቶ ቀስ በቀስ ወደላይ ለመውጣትና ሃገር አቀፍ ደረጃ ለመድረስ መማር ያስፈልጋል::

4. የስፔን ምሳሌ፣

በአቶ ጆርዲ ፕላኔስ

የስፔን ህብረተሰብ ለዘመናት መልክ ባለው ሁኔታ ተደራጅቶ የቆየ ህብረተሰብ ነው:: በሶሻል ደረጃ የተዋሀደና አንድነትን የጠበቀ ህብረተሰብ ነበር:: የፖለቲካ አንድነቱ ግን በጄኔራል ፍራንኮ መፈንቅለ መንግሥት ምክንያት ተናጋ:: በተቃዋሚ ኃይሎች አነጋገር ፍራንኮ "ሃገራቸውን ሰረቋቸው" የፍራንኮ ነቀናቂ ራሱን ናሺናሊስት ወይም አገር ወዳድ ብሎ ሲጠራ፣ ተቃዋሚዎቹን ደግሞ ታማኖች/ የሪፐብሊክ/ ወይም "ቀዮች" በሚል ስም ይጠራቸው ነበር:: ከዚህም አለፈው ፍራንኮ ከባህልና ከታሪክ የተወረሱትን የስፔን ብሄራዊ አንድነት ምልክቶች የራሳቸው አርገው ተጠቀሙባቸው::

እንደዚህም በመሆኑ፣ በተለይም እነዚህ ምልክቶች በፍራንኮ የተከከሉ ስለነበሩ በሽግግሩ ዘመን ምን ምልክት ይዘን እንደምንቀሳቀስ ችግር ነበረብን:: ስለሆነም ምልክቶችን በሃሳቦችና በሰዎች ዙሪያ ለመፈለግ ተገደድን::

በመጀሪያ ሃሳቦች ዙሪያ ፈለገን ከተለያዩ ሃሳቦች መሃል ዋና ዋና የመሰሉንን ሶስት ነጥቦች ለመያዝና እነሱን ለማጉላት ወሰንን:: እነሱም፣

1/ ነጻነት ለሁላችንም፣
2/ ጠቅላላ ምህረት ወይም አምነስቲ፣
3/ ለብሄሮች በሙሉ አውቶኖሚ፣

ከዚያ በታዋቂ ሰዎች ዙሪያ ምልክቶች ለመገንባት ሞከርን በዚህ በኩል ከታሉንያ ብዙም ችግር አላጋጠማት:: አርስ በርስ ጦርነቱ ጊዜ የካታሉንያ ራስ ገዝ ሪጅን ፕሬዘዳንት የነበሩትና ጦርነቱ ሲያበቃ በ1939 ዓ.ም. የተሰደዱት ጆሴ ታራዲላስ የሚባሉት አዛውንት ነበሩ:: በስደት በቆዩበት 40 ዓመታት በሙሉ "በስደት ያለው የካታሉንያ ካውንስል" ፕሬዘዳንት ነበሩ:: በዚህ ዘመን ሁሉ የነጻይቱ ካታሉንያ ህያው ምልክት ሆነው ቆዩ:: በሽግግሩ ጊዜ የነበሩት ጠ/ሚኒስትር ይሽንን ሀቅ በመረዳት ጆሴ ታራዲላስ ተመልሰው የፕሬዘዳንትነት በታቸውን እንዲይዙ ፈቀዱ:: በስደት የነበረው ካውንስል ፕሬዚዳንት የአዲሱ አውቶኖመስ ሪጅን ፕሬዘዳንት ሆኑ::

በባስክ አገር ግን እንዲህ ዓይነቱ ሁኔታ አልነበረም:: በዚህ በኩል የአንድነት ምልክት ሆና ያገለገለው ቋንቋና ባህል ነው:: ምንም እንኳን የካስቲሎች ባህል በዙውን ጊዜ እንደ ስፔን ባህል ተድርጉ ቢቆርበም ካታሎኖች፣ ባስኮችና የጋሊሲያ ህዘቦች የራሳቸው የተለየ ባህል አላቸው:: ከዚህም በመነሳት እነዚህ ብሄሮች በቋንቋቸውና በባህላቸው ምልክትነት ዙሪያ መሰባሰብ ችለዋል::

በሽግግሩ መጀመሪያ ላይ በጠቅላላው የስፔን ህዝብ ሌላም አሰባሳቢ ምልክት ነበረው:: ይሸውም ዲሞክራሲ የሚለው ጽንሰ ሀሳብ ነበር:: በዚህ ጥያቄ ላይ ህዝቡ የዲሞክራሲ አምልኮት ነበረው ማለት ይቻላል:: ዲሞክራሲ ሲመጣ ለሁሉም ጥያቄዎች መልስ የሚሰጥ ገሪም ድንቅ የሆነ ሁኔታ የሚፈጥር ነገር ይመጣል የሚል አስተሳሰብ ሰፍኖ ነበር::

ከዚህ ተነስተን ነው ዛሬ ወደ መሠረታዊው የስፔን አንድነት ምልከት ወደ ሆነው ህገ መንግሥት የደረስነው:: ይህ ህገ መንግሥት በጠቅላላ ስምምነት የጸደቀ ህገ መንግሥት ነው:: የአንዱን ህብረተሰብ ክፍል አሸናፊነት፣ የሌላውን የህብረተሰብ ክፍል ተሸናፊነት አያንጸባርቅም:: ከሁሉም ወገን የነበሩት ኃይሎች ከነባር አቋማቸው ትንሽ ትንሽ ሰውተው በጋራ የነደፉት ህገ መንግሥት ነው::

ህዝቡ ለአዲሱ ህገ መንግሥት ያለው ፍቅርና አክብሮት ወደ አምልኮት ይጠጋል:: ከ12 ዓመታት ወዲህ ሰው ሁሉ የሚምለውና የሚገዛተው በዚህ ሰነድ ነው:: ንጉሡም እንደዚሁ የአንድነት ምልከት ለመሆን በቅተዋል:: ግን ይኸ የሆነው 1981 ዓ.ም. የተቃጣውን የመንግሥት ግለበጣ ሙከራ በማክሸፍ ከፍተኛ ሚና ከተጫወቱ በኋላ እንጂ ከዚያ በፊት አልነበረም::

በዛሬይቱ ስፔን የዚህ የህገ ምንግሥት ጉዳይ የማይገባበት ነገር የለም:: በተራ ቡና ቤት ጨዋታ እንኳን ወዳጆች ሲወያዩ "ይህ አነጋገርህ ጸረ ህገ መንግሥት ነው" ሲባል መስማት የተለመደ ነው:: በሌሎች አገሮች ቡና ቤቶች እንዲህ ዓይነት ውይይት የሚካሄድ አይመስለኝም::

ለመደምደሚያ ያህል በስፔን አገር ማህበራዊ ውህደትና አንድነት ቀደም ሲል ነበር:: የጐደለን የፖለቲካ አንድነት ነበር:: ይኸንን ደግሞ በህገ መንግሥቱ አማካኝነት ለመገንባት ቻለናል::

5. የኮሎምቢያ ምሳሌ፣
በአቶ ሉዊ አለበርቶ ሬስትሬፖ

የኮሎምቢያ ታሪክ በሙሉ የግጭቶችና የድርድር፣ የጦርነትና የሰላም ታሪክ ነው:: ሃገሪቱ ከጂኦግራፊ አንጻር በተሳለቀ ተራሮች የተከፋፈለች ስትሆን ህዝቧም እንደዚሁ የተሰበጣጠረ ናቸው:: ነጮች፣ ጥቁሮች፣ ኢንዲያኖችና ክልሶች አሏት:: በእነዚህ ክፍፍሎች ላይ ደግሞ የሶሻልና የኢኮኖሚ ደረጃ ልዩነቶች አሉ:: ይህ ልዩነት ደግሞ ከዘርና ከቀለም ልዩነቶች ጋር በመጠኑም ቢሆን የተያያዘ ሆና እናገኘዋለን::

የሃገሪቱ አንድነት የተገነባው እንደፈረንሳይ አገርና መንግሥት፣ ወይም እንደ ጀርመን አገርና ህዝብ በሚሉት ጽንሰ ሃሳቦች ላይ ሳይሆን አገርና ቤተክህነት በሚለው ጽንሰ ሃሳብ ላይ ሆኖ እናገኘዋለን::

የ20ኛው ክፍለ ዘመን አጋማሽ ድረስ በሃገሪቱ መሪዎች መሃከል የነበሩት ልዩነቶች ከሃይማኖት ጋር የተያያዙ ልዩነቶች ነበሩ:: በአንድ በኩል ደግሞ ይኸንን የሚቃወሙ ሊብራሎች በዚህም የተነሳ ቤተክህነት እዚያው በዚያው በአንድ በኩል የሃገር አንድነት ምልከት በሌላ በኩል ደግሞ የልዩነቶች የግጭቶች ምንጭ ነበረች ማለት ይቻላል::

ይህ የአንድነቱ የግጭት ሁኔታ ከ1950 ዓ.ም. ጀምሮ ወደ እርስ በርስ ጦርነት አመራ:: ጦርነቱ ማብቂያ ላይ ሁለት ቃሳሳቀ ኃይሎች ሥልጣንን ለመካፈል ተስማሙ:: ግን ከዚያ ወዲህ እነዚህ የፖለቲካ ኃይሎች ሆኑ ቤተክህነት በህዝቡ ዘንድ የነበራቸውን ተቀባይነት እያጡ ሄዱ::

ለሃገሪቱ አንድነትና ሰላም ምልከት ሊሆን የሚችል በሁሉም ዘንድ ተቀባይነት ያለው ነገር በመጥፋቱ ገጭቶችና ውዝግብር እተስፋፈ ሄዱ የመንግሥት ኃይሎች፣ አብዮታዊ ቡድኖች፣ የድራግ ነጋዎች... በየአቀጣጫው መዋጋት ስለጀመሩ የኩሎምቢያ ህብረተሰብ ጨርስ ተናጋ::

ይህ ውዝገብርና ጦርነት ለብዙ ዓመታት ቀጥሉ ህዝቡ አለቀጥ ሰለቸ:: በመሆኑም ከቡዙ ውጣ ውረድ በኋላ በ1991ዓ.ም. አንድ ህገ መንግሥት አርቃቂ ሸንጉ ተሰየመ:: የዚህ ህገ መንግሥት ዓላማ አገርና ቤተክህነት የሚለውን የቆየ መሠረት በማስወገድ አገርና መንግሥት በሚለው ጽንሰ ሃሳብ ላይ የኩሎምቢያን አንድነት መልሰ ለመገንባት ነበር:: ይህን ህገመንግሥት ለማርቀቅ የህብረተሰቡ የተለያዩ ክፍሎች ዘር፣ ቀለም ሳይባል በሙሉ ተሳትፈዋል:: እንደዚሁም ከተለያዩ ክፍለ ሀገሮች የመነጩ ሰዎች እንዲሳተፉ ተደርጓል::

ዛሬ ሁሉም የሚፈለገው አዲስ የበሄራዊ አንድነት ምልከት የሚሆን ነገር ለመገንባት ነው:: ግን በዘሬው ዘመናዊ ዓለም ምልከት በቻውን ምን ያህል ያዋጣል? የአንድነት ምልከትነትን ዋና ኢክናሚው አይጫወትም ወይ? እንዲያውስ ይህ "የብሄራዊ አንድነት ምልከት" የሚል ጽንሰ ሃሳብ የፈረንሳዮች ጽንሰ ሀሳብ አይደለም ወይ? እነዚህን ጥያቄዎች ማንሳትና መወያየት ይቻላል::

የሆነ ሆኖ "ምልከት" የሚለው ጽንሰ ሃሳብ የተወሰነ ዋና አንጓሰው መከድ አይቻለም:: በአውሮጳ የህዝቦች አንድነት ምልከት ባለፈው ታሪክ ላይ የተገነባ ሆኖ እናገኘዋለን:: ሃገርና መንግሥት የሚባለው ተቃም ቀደም ሲል በነበረው ሃገርና ህዝብ በሚለው መሠረት ላይ ሊገነባ ችሏል::

ሰሜን አሜሪካ አንድ አገር /ኔሽን/ አንድነቷን መገንባት የቻለቸው ባከናወ ነቸው እርምጃና ብልጽግና ላይ ነው:: ላቲን አሜሪካ ባለፈው ታሪክ ላይ ህልውናዋን ለትገነባ፣ ለህልውናዋ አሳባሳቢ ምልከት ለታገኘ አትቸለም:: ከነባሩ ኢንዲያን ህብረተሰብ ታሪክ ጋር ጨርሳ ተቆራርጣለች:: ከስፔን ቀኘ አገዛዝ የተገኘውን ቀርስ ሙሉ በሙሉ አተቀበለውም:: በመሆኑም የህልውናቸን ምልከት ሊገነባ የሚቸለው የተሻለ ዓለም ይመጣል በሚለው ተስፋ ላይ ነው::